

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 263.

V Ljubljani, v četrtek 15. novembra 1888.

Letnik XVI.

Iz Hrvatske.

(Izviran dopis.)

V zadnjem dopisu sem omenil, kako želijo Madjari po takozvani Baroševi šoli uvesti svoj jezik tudi na poštah in brzovajih, ker na železnicah je že tako vse madjarsko. Opozicija se je v hrvatskem saboru že v prvi sednici zoper to pritožila v dveh interpelacijah, ali mi se bojimo, da brezvpešno, kajti vlada na-nje ne bode niti odgovorila; pa ko bi se to tudi zgodilo, gotovo ne bode v prilog jasnemu zakonu nego madjarski praksi in večina zbora bode sprejela odgovor na znanje, kakor se je to do zdaj še vselej zgodilo, kedar koli je bilo treba braniti čast in dostojanstvo narodno. To je skoraj neverjetno — ali je v istini tako. Človeku pri zdravi pameti ni mogoče večkrat verovati, da naobraženi ljudje morejo zgubiti svoj narodni ponos v tej meri, kakor se to zdaj pri nas dogaja. Morda nam bode stvar jasnejša, ko opišem pri priložnosti, iz kakošnih elementov obstoji naš sabor in pod kakošnimi okolnostmi so prišli ti elementi vanj. To je potrebno vedeti, potem se dá laglje soditi.

Za zdaj pa imam omeniti še neko drugo važno zadevo, ki bo gotovo tudi v kratkem predmetom interpelacije v našem zboru. To je namreč novi zakon o točarini. Oggerska treba dohodkov, pa jih išče, kjer jih more dobiti, in tako je posegla državna oblast tudi za dohodkom od opojnih pijač. Ob enem se hoče država s tem dohodkom okoristiti in odkupiti neke regalne pravice od oggerskega plemstva in mest. Da se to tiče samo Oggerske, naj si razpravljajo vprašanje kakor hočejo — protivnikov imajo tudi tamkej dovolj — ali zakon se ima razširiti tudi na Hrvatsko. Tukaj pa je radi tega velika razburjenost; saj tudi po pravici. Odkup vseh regalnih pravic spada po jasnem slovu zakona na hrvatski sabor, kolikor se tiče Hrvatske; to se je vsaj dozdej vedno tako zgodilo, zdaj pa hočejo Ma-

djari, da se Hrvati po njihovem zakonu ravnajo. Že to je protizakonito, kajti Hrvati morejo svoje regalne odnose po zakonu vrediti kedar in kakor hočejo, zdaj pa se od njih zahteva, da to mora biti do leta 1890.

Drugo je pa še huje. Hrvatski je namreč po § 18. oggersko-hrvatske nagode od l. 1868 vsa potrošarina (dac) od opojnih pijač pripuščena, da jo morejo občine pobirati same za svoje potrebe. To je za siromašni narod Hrvatske in Slavonije velika podpora, da morejo tako laglje zadovoljiti današnjim kulturnim zahtevam. Pri vas pobira potrošarino država in občine morajo plačati velike doklade na direktno davke za vzdržavanje šol itd. Pri nas se pokrivajo občinski troški, ki so pa večji nego pri vas, kajti delokrog naših občin je mnogo večji, s temi dohodki, če pa enkrat ti presahnejo, potem je tudi občinam odzvonilo. Kako bi naši kmetje plačevali tolike doklade na davke kakor pri vas, to ne more misliti oni, kdor pozna odnose vaše in naše. Ko bi došlo do tega, mora naš kmet čisto propasti. In zdaj mu že preti ta nevarnost. Če bo ta nova postava dobila veljavo v Hrvatski, izgubljen je naš kmet. Zakonodavci l. 1868 so kaj dobro poznali naše odnose in gospodarstveno stanje zemlje, da so si izvojevali tolike koristne povlasti v tem pogledu. In glej, kako dolgo je to trajalo! Poželjivo gleda Madjar po dohodkih naših občin, ki so se do zdaj še nekako držale, ali če bo treba še enkrat toliko plačati v ime potrošarine — država bo zahtevala namreč svoj davek zraven občinskega — potem so občine gmotno končane, kajti če dva iz istega soda enako točita, za polovico poprej je sod prazen.

Zoper to postavu se je najpoprej ogglasilo mestno zastopstvo zagrebško, ter pozvalo vse občine cele zemlje, da se pridružijo tej peticiji na obrambo postave in koristi domovine; ali občine se slabo oglašajo, ker se jim je brzkone prepovedalo od oblasti. Naši zastopniki na oggerskem zboru so vsi molčali v

tej zadevi, jedini Pavleković se je oglasil, da bodo glasovali Hrvati za to postavu, samo če bo za Hrvatsko še le leta 1890 v krepost stopila; tedaj mal odlok. In tako so Hrvati že načelno popustili, kar jim bo gotovo škodovalo, kajti če bodo tudi na hrvatskem zboru interpelovali hrvatsko vlado, ne bode nič pomagalo; ona jim more samo to odgovoriti, da se je na zajedničkem zboru o tej zadevi že odločilo. Sedanji hrvatski poslanci, kakor vidite, povsod popuščajo, zato je tako nazadujemo, in če bode stvar tako napredovala, vsa naša avtonomija bode v kratkem — senca; saj Madjari zapletajo tudi že v naše pravosodje. V prvi seji našega zbora se je čula tudi interpelacija zavaljo tega. Po novi vojaški postavi, katero so sklenili v Budimpešti tudi za Hrvatsko, niso razločili strogo vojaških zadev, katere spadajo nedvojbeno v delokrog vojnega ministra in zajedničke države od sodnijskih, ki spadajo zopet strogo na avtonomno vlado hrvatsko. Po tej novi postavi se imajo namreč vsi oni, ki se točno ne prijavljajo v službo ali gledajo, da izbegnejo, kakor tudi vsi oni, ki bi jih v tem podpirali, strogo kazniti, v nekih slučajih celo do pet let težke temnice. Take obsodbe spadajo pa na Hrvatskem na domača sodišča, in ne na vojaške in tudi ne na madjarske. Zatorej je v svoji interpelaciji poslanec V r b a n i ć vprašal vlado, kako se more le-ta postavu strinjati z nazori avtonomnega našega položaja. Odgovor, če bo kak, bode brzkone tak, kakor na vse interpelacije od strani opozicije.

Spomenica podžupana Petričića

v imenu manjšine pravnega in finančnega odseka v zadevi novega posojila mestne občine ljubljanske.

(Dalje.)

Vsekako je torej omisliti pokritje 2,010.224 gl. 50 kr. ali okroglo 2,000.000 gl., kajti mestna občina bode denar le tedaj v ceno dobila, ako si bode

LISTEK.

Dva dni v Benetkah.

XIV.

6. septembra.

Drugo jutro gremo strogo po načrtu najpoprej obiskat pešice nekatere manjše cerkve v obližji. Dasiravno ima vsaka kako dragocenost: ali kip ali sliko ali kandelaber ali imenitno svetinjo — vendar se mi je najvažnejša in najimenitejša zdela cerkev „San Zaccaria“, ena izmed farnih cerkev beneških. Mesto se namreč deli na 6 okrajev in ti se zopet razkrojé v posamične fare. Na vsakem hišnem voglu stoji napis, kateri fari se hiša prišteva.

Cerkve sv. Caharije nima odločno izraženega sloga. Gotika prehaja v renesanso. Stavila se je od 1457—1515. Tu smo videli zopet nekoliko krasnih slik mojstra Bellini-ja. Kako nežni obrazi — ne moreš se jih nagledati. V tej cerkvi je tudi lep grobni spomenik stavbarja in kiparja Al. Vittoria. Bil je učenec in ljubljeneec slavnega beneškega arhitekta Jak. Sansovina in mu pomagal pri stavbah mnogih cerkev in palač.

Ko zapustimo cerkev, nas je že čakal pri vratih

lakomni cerkvenik, koščen obraz, lojeve barve, čisto laški tipus. Ker nam je gledajočim slike kako besedico bleknil o mojstru, dasi neprošen, je že mislil nesramnež, da ima pravico od nas zahtevati plačilo. Predrzo nam je molil pred nos odprto pest. Stisnili smo mu kajpada vsak nekaj laških debeljakov v suho dlan. Ti ljudje so ti pač povsod enaki pojédeži in nikdar — siteži. — Tout comme chez nous.

Od tu smo hiteli za svojim kažipotom po mnogih ozkih ulicah in opletali se okoli voglov, da smo komaj sledili drug za drugim. Zabredli smo ponevedoma tudi v grški tempelj. Duhovnik je ravno opravljal sv. liturgijo v prezbiteriju. Pričujoči so bili trije moški in jedna ženska pri opravilu, stisnjeni vsak v svojo pregrajo. Pevec je melanholično popeval iz velike knjige. — Kar prismučé skozi leva vrata, s preprogo zagrtna, lično oblečen, prijazen deček, mašnikov strežaj, vstopi se na sredo tempeljna pred ikonostazo in s srebrno-zvonkim glasom, kakoršnega še nikdar nisem čul, moli dolgo molitev; odmolvši poljubi ikonostazo in pri desnih vratih zgine.

Gledali smo nekoliko časa za nas nenavadno božjo službo, potem pa se pobrali odtod. Mlado Vrhničanko je vse na eno smeh silil, da sem jo moral z resnim pogledom opomniti, da na posvečenem kraji treba dostojno vesti se, bodi že našega ali tujega obreda.

Ura je šla na osem — torej le naglo k morju, da vidimo dopoldne še druge v načrt sprejete točke. Klici: „una gondola, una gondola!“ nam že naprej doné nasproti od vseh kotov nabrežja. Tropa bosopetih, razcukanih paglavcev nas obsuje. Eni se začno postavljati na glavo, drugi točiti se v kolo, tretji še drugačne kozolce obračati in šale zbijati okolu nas, vse zato, da bi nam izvabili kak centezim iz žepa. Sreča, da se za eden avstrijski goldinar dobí skoraj poln pehar laškega drobiža. Brž zasolimo nekoliko novcev beneškim pouličnim telovadcem in zasedemo ravno tisti dve gondoli kot včeraj: štirje Vrhničanje vkup, Ljubljanečana z dvema Pivčanoma pa zopet vkup v eno gondolo.

Gondoljaša v pisani jopici, slamniki z višnjevimi trakom na glavi, se možato vstopita na zadnji konec čolnica, upreta se z veslom v zeleno morje in naši gondoli urno kot dve ptici smukneti po gladki vodi. — Peljemo se obiskat cerkev „s. Maria della Salute“ na nasprotni strani preliva. Na levo puščamo za seboj otoke, ki enako bisernemu vencu opasujejo Benetke proti odprtemu morju: „S. Giorgio“ in tam v kotu „S. Lazzaro“. Oba sta v marsičem zanimiva in gotovo bi se ju ne ognili, da nismo v toliki zadregi gledé časa. Pa kar je odloženo, ni za zmirom založeno. Nikakor ne mislim, da sem bil v Benetkah prvič in zadnjič. O prvi priliki zopet tje pohitim in je počasi in do dobra

vso potrebno svoto naenkrat omislila, in zategadelj je potrebno že zdaj ukreniti primerno novo finančno operacijo.

Jaz plêdiram za to, da mesto ljubljansko ukrene potrebno novo posojilo in sicer:

1. da si dobí kredit na naše papirje 1,000.000 goldinarjev;

2. da najame novo posojilo v znesku 1,000.000 goldinarjev.

To bi se zgodilo na sledeči način:

ad 1. Kredita bi dobila mestna občina za svoje papirje lahko 750.000 gld.; ako pa dovolimo hipoteko na vojašnico 1,000.000 gld. proti 4% na leto in obestranski takojšnji odpovedni pravici ali proti 4½% pri odpovedi enega leta, pri čemer bi mesto ne izgubilo pravice, prodati svoje papirje, ako nakupni kurz dosežejo, že preje, in s to realizacijo poravnati dolg in tudi ob enem razbremeniti vojašnico.

Dolenje-avstrijska eskomptna družba tudi ne računava osminke % za realizovanje kuponov, ki smo jo poprej plačevali kreditnemu zavodu v Trstu, kar je iznašalo na leto 81 gld. 25 kr.

S tem bi si prihranili za specialni rezervni zaklad loterijskega posojila, ki iznaša konci l. 1887. okolo 27.300 gl., od investirane glavnice 10.817 gl. 12 kr. na leto; v teku 10 let bo narasla ta glavnica s 4% obrestovana na 168.727 gld. 84 kr. in to bo zadostovalo pokriti izgube, katerim se nikakor ne bomo mogli izogniti, kedar nastopi konec žrebovalne dôbe.

Kajti amortizacijski zaklad loterijskega posojila bo fundiran z letnimi anuitetami loterijskega posojila:

leta 1893 10.081 gld. 77 kr., leta 1896 108.331 gld. 25 kr., leta 1899 225.487 gld. 10 kr., leta 1907 598.159 gl. 51 kr., leta 1914 877.043 gl. 79 kr., leta 1918 1.148.557 gld. 94 kr., leta 1923 903.338 gld. 34 kr.

Ti ogromni zneski morajo se do te dôbe obrestovati s 4½%, oziroma vsled prejšnjih interkalarnih izgub s 4¾%, da se iz njih morejo izplačevati srečke 4.080.000 gld.

Vprašam, kako bode mogoče doseči 4¾% obrestovanje, če ne z nakupovanjem papirjev, kateri se bodo, samo ob sebi umevno, nakupovali po dnevnem kurzu, ki je sedaj nizek, sedaj pa visok. Kako se ta giblje, opazoval je vsak občinski svetovalec, ki je občutil oni intenzivni strah pred izgubo, ki ga občuti vsak vesten mož.

V takem položaji treba je kreniti pravočasno in pogumno na potrebno pot.

Ad. 1. omenjeni kredit zadostoval bi v pokritje tekoče potrebščine in morebiti tudi za zgradbo vodovoda, nikakor pa ne ubrani pred izgubo, pretečo čez 10 ali 20 let.

Za točno izplačevanje srečk loterijskega posojila zastavljene so vse mestne davščine, ki so bile na razpolaganje leta 1879. v znesku 107.238 gld., in obresti, izvirajoče iz vseh aktivov mestnega loterijskega posojila; jamči pa dalje mesto z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem one dôbe.

To obširno jamstvo ne zadržuje mesta obvezati se novemu upniku, kajti sezidana mestna klavnica in vojašnica v vrednosti 625.000 gld. še ni všteta v ono jamščino, in bi tedaj lahko služila za hipoteko novega posojila.

Ad. 2. S privoljenjem merodajnih oblastev bi se lahko dobilo pri kakem denarnem zavodu, ki ima posebno predpravico za to, posojilo v znesku 1,000.000 gld. in bi ne trebalo dati v to svrhu drugega jamstva, kakor prepustiti temu zavodu za slučaj neplačila mestne tekoče dohodke, ne da bi se moralo zastaviti nepremično mestno premoženje.

Tedaj bi utegnili dobiti 1,000.000 gld. samo proti pismeni obveznici in plačevanju poluletnih obresti po 4½% in ½% amortizacije, razdeljeni na 50 let, tako da bi se vsacega pol leta plačevalo za anuitete 26.250 gld., ki bi se deloma pridobili iz dohodkov vodovoda.

Po preteku 50 let bi ostale stavbe in naprave iz tega posojila kot čisti dobiček mestni občini.

Ali to svoto bi morala mestna občina naenkrat vzeti, ne da bi smela svoj dolg preje plačati, ako bi namreč nastopila nižja obrestna mera, kakor je danes, kar bi pa kazalo v slučajih, ko bi se denar lahko dobil proti nižjemu obrestovanju.

Ako bi pa občini bolje kazalo, denar jemati polagoma v manjših zneskih do skupne svote 1,000.000 gld., obremenila bi jo banka za ves znesek posojila z navedenimi obrestmi, nasprotno pa neporabljeni ostanek svote z 1% pod bankino obrestno mero, na pr. danes z 3%, občini obrestovala. Če se vzame za podlago izplačevanja prištevalni kurz, danes 97%, kar je enako odstotku 4.64% in ½% amortizacije = 5.14%, videti je ta pogoj na prvi hip ugoden; ako se pa pomisli, da bi si s tem zvezali roke za 50 let, in bi se med tem obrestna mera znižala, kakor se je to zgodilo v zadnjih 10 letih, ko je padla od 5% na 4%, morala bi se taka ponudba odkloniti, ker je konvertovanje izključeno in bi morala mestna občina to posojilo s 5.14% obrestovati vseh 50 let, dočim bi morebiti dobila v teku prihodnjih 10 let dovolj denarja po 3% ali vsaj 3½%. Zato si mestne občine raje na ta način denar omišljujejo, da izdajajo parcijalne hipotekarne obligacije, pri katerih si pravico konvertovanja pridržujejo.

Drug način, dobiti v ceno potrebni denar, bilo bi novo loterijsko posojilo, katero bi se danes lahko dobilo s 4% obrestovanjem. Vendar ta projekt ni priporočati. Njegova podlaga je ta, da se izposojeni denar mora skozi 50 let s 4% obrestovati in gotovino naenkrat potegniti. Ker pa ni mogoče te gotovine takoj investovati, mora denar do časa investovanja z nizkimi obrestmi pri bankah biti depouvan, iz česar velika izguba na interkalarnih obrestih izvira; ali pa treba takoj državne papirje kupiti, kar zopet ravno take sitnosti provzročja, kakor jih imamo pri sedanjem loterijskem posojilu, in proti koncu izžrebovalne dôbe nastopi še nevarnost izgube pri državnih papirjih amortizacijske zaklade.

Na odgovor ali konvertovanje na nižje obresti, kakor samo ob sebi umevno, pri loterijskem posojilu ni misliti. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. novembra.

Notranje dežele.

Kakor se poroča z Dunaja, vršé se sedaj mej mladočeškim in ruskim klubom obravnave zaradi ustanovitve splošnega slovanskega kluba.

Madjarski vseučiliščniki v Budimpešti so na velikem shodu vsled enoglasnega sklepa in po živahni razpravi sestavili spomenico zoper novo orožno postavo, osobito zoper njene določbe gledé enoletnih prostovoljcev. Posebni odposlanci so jo izročili ministerskemu predsedniku Tiszi, ki jim pa ni dal posebnega upanja, da bo imela zaželjeni vspeh. Deputacija se je potem poklonila tudi domobranskemu ministru Fejervaryju, ki jim je rekel: Vlada ima vedno pred očmi koristi inteligentne mladine. Ako je tedaj vsprejela v novo postavo ostrejšé določbe, storila je to le vsled nujne potrebe. V naših časih ne zadostuje več samo navdušenje. Mladina, ki izpolnuje svoje vojaške dolžnosti, služi le narodu. Zatevalo se bo znanje nemščine le v toliko, kolikor je potrebno za vojaško službo. Sicer bo ostalo v jezikovnem oziru vse pri starem. Vlada se bo po svoji možnosti ozirala na enoletne prostovoljce i v bodoče, konečno obljubiti pa ne more ničesa.

Vnanje države.

Pri Raški je prestopilo trideset oboroženih Turkov *srbsko* mejo; ustrelili so enega srbskega vojaka in dva ranili, potem pa se morali umakniti na turško ozemlje. Hoteli so Raško vpepeliti. Belgrajska vlada je zaradi tega dogodka odločno interpelovala turško vlado.

Dné 12. t. m. se je govorilo na Dunaji o napadu na *bolgarskega* princa Ferdinanda. Najnovejša poročila preklicujejo to vest. Princesinja Klementina je prišla danes na Dunaj.

Ruski car je bil po najnovejših poročilih iz Peterburga pri Borkiju ranjen na nogah in plečih, carevna pa na roki tako poškodovana, da ne more več rabiti prstov.

Nemška naselbinska politika si je pridobila srca celega olikanega sveta. Ideja, koja je sprožil sv. Oče Leon XIII., bila je podlaga tej Bismarkovi politiki: uničenje kupčije s sužnji v vshodni Afriki. Nemški kancler je vshodno-afriško vprašanje najsrečneje rešil. Ekspedicija v Masavo ali Tonking bila bi zahtevala mnogo žrtev, a vzbudila bi bila poleg tega tudi še zavist Anglije, koristila pa samó nekaterim trgovskim spekulantom in naselbinskim trgovskim družbam; s tem pa, da je dvignil zastavo krščanske omike, pridobil si je pri svojem podjetji brez posebnega truda v Angliji, Franciji in Italiji zaveznike. Blokada ob vshodno-afriških nabrežjih bo v kratkem že ugonobila nečloveško počenje Tippe in tovarišev, ki so si polnili žepé s „črnim mesom“.

Razmere mej *Nemčijo* in *Francijo* postajajo vedno bolj napete. Pariški ministerski list „Rappel“ je pisal, da je v francoski inozemski legiji osem tisoč prebivalcev iz Alzacije-Lorene, ki so s svojim vstopom v francosko armado dokazali, da niso sovražniki Francije. „Rappel“ praša tudi, zakaj se dotični polk ne imenuje „alzijsko-lorenski“. „Nord. Allg. Ztg.“ temu od-

pretaknem. Veliko lažje mi bo to šlo izpod rok, ko imam zdaj nekaj splošen pregled pred očmi in mi je znano, kje so razni zakladi umetnije najti.

V benediktinskem samostanu na otoku „S. Giorgio“ je bil l. 1800 izvoljen kardinal Chiaromonti za papeža, kateri si je kot tak privzel ime Pij VII. — Predrzní general francoske republike Napoleon Bonaparte je grozno strahotil 80letnega starčka Pija VI. Odvzel mu je pokrajine Bologno, Ferraro in Romagno ter v ostalih delih papeževe države razpihal punt zoper poprejšnjo pravično vlado. L. 1798 zasede general Berthier rimsko ozemlje in proglasi Rim za republiko. V Rimu so bile na dnevnem redu strahovitosti, kakor v Parizu za vlade zloglasnega konventa pod znano krvižejno trojico, — najnižja druhal je imela v rokah vladno krmilo. Častitljivega starčka Pija VI., ki ni hotel bežati, pa tudi ne odpovedati se starodavni dedščini svojih prednikov, rimski državci, so vjeli in vlekli v Valence na Francosko, kjer je l. 1799 umrl, skoraj kot mučenik. Velikanski hrup veselja so zagnali sovražniki sv. cerkve. V dozdevni zmagi svoji so mislili, da je udarila poslednja urica katoliški cerkvi. Rimske države ni bilo več, papež je umrl, Rim je bil v oblasti puntarjev, kardinali so bili nekaj v ječah, nekaj po svetu razgnani. Kje se bo zdaj vzel nov papež? Bili so res nevarni časi. Celó zvesti in v veri trdni katoličanje so bili v skrbeh, kakó se bo to

razmotalo. Toda Bog je svoji cerkvi obljubil nepremagljivost in trajnost do konca. Previdnost božja je čula tudi v teh viharnih, obupnih dnevih nad nebeško hčerko, sv. cerkvijo. Celó neverniki, razkolniki in krivoverci (Turčija, Rusija in Anglija) so stopili na noge, da se dedščina sv. cerkve otme rokam hudobnežev. Pod varstvom poslednjega rimsko-nemškega cesarja Franca II. se od vseh vetrov zbere vkupaj v Benetkah 35 kardinalov in na poprej imenovanem otoku izvolijo Pija VII. Novoizvoljeni glavar cerkveni je kmalu potem potoval v Rim, kjer ga je ljudstvo, dosedanjšega brezvladja sito do grla, navdušeno sprejelo. — Tudi s tem papežem Pijem VII. je kasneje prevzetni Napoleon grdo ravnal in ga vlačil po ječah. Ali kaj nazadnje? Pogorela je sveta Moskva in ž njo Napoleonova sreča in slava. Ošabnež je moral s prestola, toliko kot v ječo na otok sv. Helene, Pij VII. pa se je prost in častit povrnil iz ječe v Rim na veličastni sedež sv. Petra. Toliko o „s. Giorgio“.

Prijazni samostanski otočič S. Lazáro je ena ped izhoda na zapadu. Na njem bivajo mnih méhitaristi. Vse njih življenje in delovanje je posvečeno vedi in znanstvu. Tu imajo svoje tiskarne, knjižnice in šole ter vzgajajo mlade duhovnike za misijonstvo v daljni jutrovi deželi. Škoda, da nam tudi tega mičnega otoka zdaj ni bilo mogoče pogledati. Pa drugi pot, če bomo živi in zdravi!

Priveslamo do cerkve „s. Maria della Salute“. Veličastna stavba, od belega isterskega marmorja. Iz strehe kipé krasne biserno-bliščeče kupole. Cerkev je bila sezidana l. 1630 na državne stroške vsled obljube o grozoviti kugi, ki je tačas kruto divjala po mestu. V cerkvi je mnogo dragocenih slik od Ticijanove, Tintorettove in Palmove roke. Pred velikim altarjem stoji na evangeljski strani mojsterski izdelan bronast kandelaber. V veliki časti imajo bizantinsko podobo Matere božje in eno roko sv. Antona padovanskega. — Ravno je pristopil h altarju duhovnik, darovat sv. mašo, ko smo mi odpirali velika vhodna vrata. Eua sama ženska oseba je bila pričujoča pri sv. opravilu. Sploh sem z žalostjo opazil, da je po cerkvah beneških silna praznота. Nobenega človeka ni k sv. maši, le v baziliki sv. Marka jih je bilo videti nekoliko več, pa tudi tukaj ne čez 10. Takó lepe cerkve, — pa brez glavne lepote, brez pobožnih moliveev! Samo tujei se sprehajajo po njih in daljnovid na očeh gledajo po stenah okolu sebe. Kako vse drugače, je Bog bodi zahvaljen! — pri nas na Kranjskem! Pojdi v skrajno gorsko selo in stopi v majhno cerkvico, kedar pozvoni k sv. maši, našel boš zbrano do malega vso vas. — Toda nočem biti prenagel v svoji sodbi. Morda Benečanje vsaj ob nedeljah v večjem številu obiskujejo svoje veličastne hiše božje.

govarja: Ne omenjali bi tega, ko bi bil to pisal kakov drugi list. Da je pa časopis, kojega lastnik je francoski minister Locroy, pisal tako zoper svojega soseda, dokazuje, da sedanja francoska vlada odobruje ščuvanje zoper Nemčijo. Mi samó konstatujemo okoliščino, da bo vsakdo vedel, kdo je kriv, ako se ne more v držati mir. Nemčija želi miru, vojsko bo zakrivila le Francija. — V zvezi s tem je nastopno poročilo z Dunaja: Dne 12. t. m. je poklical mej državno-zborsko sejo grof Kálnoky k sebi predsednika Smolko. Politiški krogi so jako preplašeni. Dr. Smolka se je posvetoval pol ure s sekcijским načelnikom pl. Szögyenyiem. Pariška brzovjaka je naznanila, da je Bismarck dobro vedel, da list „Rappel“ že dolgo časa ni več lastnina ministra Locroya; kanclerjevo glasilo je tedaj navlašč prezrlo to okoliščino. Iz tega pa se razvidi, kje so rušitelji miru, v Parizu ali Berlinu?

V francoski zbornici je narisal Goblet predvčerajšnjim splošnji položaj: „Zreti mu smemo mirno v oči. Francija nikomur ne preti ter je dosti mogočna, da se ne bo dala od nikogar izzvati.“ Predlog, da se odpravi veleposlaništvo pri Vatikanu, je pobijal: „Dokler živimo pod konkordatom, toliko časa ne smemo pretrgati zveze z Vatikanom, ki je posebne važnosti tudi za francoski vpliv na iztoku. Papež ima svoje nadloge; ali naj mu jih Francija še pomnoži? Ne morem reči, da bo Francija posredovala zaradi posvetue oblasti papeževe; toda kolikor bolj je sv. Oče oropan posvetne oblasti, tem bolj si mora Francija šteti v čast, da se ne zmanjša njeno spoštovanje papeževe avtoritete. (Živahno odobravanje.)

Včeraj je rumunski kralj otvoril parlament. Kraljevo poročilo konstatuje, da so razmere z inozemstvom povoljne, zaradi tega pa bo vlada tudi ostala pri svoji dosedanji politiki.

Turški finančni minister je naznanil sultanu, da iznaša primanjkljaj v proračunu 1½ milijon turških funtov, ki se pri današnji finančni bedi ne bo v nobenem slučaju mogel pokriti.

Izvirni dopisi.

Iz Rovt nad Jesenicami, 13. nov. Sedeli smo pri gorki peči, kojo je mati Kopišarica močno zakurila, ter se pomenkovali največ o sedanjem vremenu. Vsakdo je pristavil kako šaljivo. Ker izdrkne stara ura na steni in kukavica se prikaže iz svoje celice ter zakuka devetkrat. „O, dokler bodo take rože po po oknih, kakor danes,“ odreže smijoč se mladi Lipovec, „pa kukavica že še ne bode kukala!“ Občni smeh se čuje po topli sobi.

Da, zares je silno mraz. Vže 4 dni imamo po 6 — 8 stopinj R. mraza. In mrzel veter brije, kot kraška burja. Kljub temu neprijetnemu vremenu imamo pa mi Rovtarji marsikako zanimivost, četudi smo takorekoč „za plankami“. Vedite, na Martinovo nedeljo je bil krasen dan, a strahotno mrzel. Na Jesenicah so imeli semenj. Praznovali so slovesno god farnega patrona sv. Lenarta. Mi Rovtarji smo pa k njim „na štruklje“ prišli. Bili smo prav veseli in zadovoljni. A to še ni vse. Zapazili smo na Jesenicah še nekaj bolj zanimivega. Možnarji so pokali kakor topovi na „Vižmarskih gmajnah“ za časa vojaških vaj. Izpod strehe c. kr. pošte je pa vihrala velika cesarska zastava. Naši Rovtarji so radi mraza tekali kakor „metulji“, a vendar je marsikaterega zmagala Evina radovednost, da je postal ter prašal: Kaj pa vse to pomeni? Vedite, c. kr. pošta je praznovala svojo stoletnico. Preteklega 12. okt. t. l. je minulo ravno sto let, odkar je c. kr. pošta pri hiši občespoštovane visokorodne rodovine Schrey-jeve. Ker je pa takrat ravno petek bil, preložil je sedanji c. kr. poštar, blagi in značajni mož g. A. Schrey, praznovanje stoletnice na današnji dan, na dan „štrukljev“ in martinovanja.

Kako se je pa vršila ta slavnost? Prav priprosto, a silno zabavno. C. kr. poštar g. Schrey prijazno povabi mnogo gospóde na ta domači praznik. Navzoči so bili: Okr. glavar, visokorod. g. markí pl. Gozani, iz Radovljice; c. kr. poštarški nadkomisar, g. Ratočlička, iz Ljubljane; mnogo c. kr. poštarjev od blizo in daleč; domači župnik, preč. g. J. Keršič; predstojnika fužin in rudokopov; domači g. župan, in še mnogo druge odlične domače gospóde. — Mnogo povabljenih je bilo pa zadržanih, da se niso mogli osebno vdeležiti te slavnosti, a poslali so brzovjavno svoje čestitke.

Jako izpodbudno je bilo videti to, da so se vsi oni gospodje, ki so prišli vže ob 9. uri z vlakom, skupno vdeležili službe božje ob 10. uri ter se prav vzgledno obnašali. Vsa čast jim in hvala!

Po dokončani službi božji zberó se vsi v z venci, napisi, s podobami cesarske rodovine, s cesarskimi, deželnimi in drugimi zastavami bogato in ukusno okrašeni dvorani gostoljubnega g. poštarja k obedu.

Zabava je bila prav izborna. Zadovoljnost vsestransko velika. Napitnic se je čulo mnogo prav zanimivih v prospeh preblage, vseskozi prav vzorne rodovine Schrey-jeve. Še mi Rovtarji smo zaklicali: „Bog živi gostoljubnega g. poštarja v zdravji in sreči še mnogo let!“

Omeniti pa moram vendar neko jako neljubo, a na gorenskih postajah prav pogosto nepriliko. Ko so okr. glavar in drugi gospodje zvečer odhajali proti domu, je imel vlak celo uro zamude. Čakati je bilo treba, a pri tolikem mrazu v nezakurjeni čakalnici. In še-le takrat je sluga dirjal kot nor okrog ter jel nakladati v peč. Vprašanje je, ali bi se ne dalo v okom priti tej in še mnogim enakim situacijam? Pa brez zamere. Drugi pot više o naših rovtarskih prijetnostih in zanimivostih.

Rovtar.

Dnevne novice.

† Jakob Volčič.

Od ponedeljka krije gomila truplo iskrenega domoljuba in vzornega duhovnika, č. gosp. Jakoba Volčiča. Izdihnil je blago dušo svojo v soboto v Zarečji, okraj pazinskem. Ime njegovo ni znano samo v Istri, temveč vsemu slovanskemu svetu zaradi njegove neumornosti, s katero je nabiral narodno blago, pesniške zaklade in s tem dokazal globoko svojo ljubezen do revnega naroda. Po vsej Istri nabiral je kakor bučela glagolske napise, narodne pesni, pregovore, sploh vse, kar živi v narodu in govori o njegovi prošlosti. Dolgi deset let dopisoval je in pošiljal nabrano narodno blago slovanskim in hrvatskim časopisom in bil v dotiki s prvimi učenjaki slovanskega juga. Zbirka narodnih pesni, katero je priobčil v „Naši Slogi“, trajen mu je spomenik, ki bo še poznim rodovom pričal o delovanju njegovem. — Rodil se je dne 14. jul. 1815 v Škofji Loki ter bil v mašnika posvečen dne 14. oktobra 1842. Pogreba v ponedeljek vdeležilo se je mnogo duhovščine in drugih čestilcev. Slava njegovemu spominu, v miru naj počiva!

(Na dunajskem vseučilišču) bila sta včeraj promovirana doktorjema pravoslovja gospoda Fran Preveca in Danilo Majerona.

(Kmetijsko predavanje) o trtni uši bode imel tajnik kmetijske družbe g. Gustav Pirc v nedeljo 18. t. m. dopoldne po cerkvenem opraviilu (t. j. ob ½9. uri) na Slapu in popoldne po cerkvenem opraviilu v Planini nad Vipavo. V nedeljo, 25. t. m., predaval bode v Podragi in na Gočah, in sicer ob uri, ki se bode še določila. Dnevi za predavanje v Vipavi, Vrhpolji in Budanji se bodo pozneje določili.

(Nabiranje krajepisnih imen.) V najnovejšem času so poslali ugodne odgovore gg.: župnik Narobe: za Zapoge pri Vodica; kurat Primožič: za Vrabče pri Št. Vidu nad Vipavo; kurat Črnč: za Barkovlje pri Trstu; učitelj Petriček: za Žalec; bogoslovec Ivančič in Kodermac: za Kamno pri Kobaridu; dijak Dokler: za Višnjo Vas pri Vojniku; župnik Prežel: za Mavčiče; kapelan Lavrenčič: za Cerklje, Spodnji Bernik, Šmartno, Grad, Štefanjo Goro in Zalog — fare cerkljanske na Gorenjskem; župnik Sila: za Veliki Repen (Repentabor) pri Sežani; bogoslovec Smolnikar: za Loke, Hruševko in Šmartin pri Spodnjem Tuhinju; župnik Ferjančič: za Zavrac pri Idriji; vikar Hebat: za Vojšico na Krasu; n. propovednik J. Gomilšak v Trstu: za Biš, Trnovce, Bišečki Vrh, Ločič in Gočovo v Sl. Goricah na Štajarskem. Hvala jim vsem!

(Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani) bode imela redno sejo v petek 16. novembra 1888 l. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnje seje. 2. Proračun za leto 1889. 3. Poročilo z nasvetom o nameščenju 4 prisednikov pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani. 4. Tarifi za javno tehtnico v Stobu. 5. Okoliš obrtnih zadrug v političnem okraju kočevskem. 6. Predlog za 5 cenzorjev podružnice avstro-ogerske banke. 7. Okoliš obrtnih zadrug v sodnjem okraju vipavskem. 8. Cenovnik za semnje v Bučki. 9. Okoliš obrtnih zadrug v sodnjem okraju postojinskem. 10. Vloga za semnje v Studencu pri Blokah.

(Načelníštvo okrajne posojilnice v Krškem) razposilja na vse strani „prejemne in položne“ listke c. kr. poštno-hranilnega urada brezplačno. S temi listki pošlje lahko slehern hranilničarjev

brez vseh poštnih troškov denarje v shrambo imenovani posojilnici. Ona naredi hranilno knjižico in mu jo pošlje; ali jo pa brani, ako namerja dotičnik večkrat vlagati. Kedor pa želi denar dvigniti, zadostuje, da piše posojilnici karto, in ta mu pošlje zopet na svoje troške novce na zaželjeno pošto. Družabniki plačajo 1 gld. pristopnine in še 12 gld. deleža, tudi v obrokah lahko, od katerega dobé 4% obresti. Ti imajo pravico do posojil in so deležni zadružnega dobička. Pogoji za pristop so torej jako ugodni.

(Zbranih spisov dr. V. Zarnika) je včeraj izšel prvi zvezek in se dobiva v „Narodni tiskarni“ po 1 gld. Prvi zvezek obseza „Predgovor“, Zarnikov životopis in povesti: „Ura bije, človeka pa ni“, „Maščevanje usode“, „Obraz državnega zbora“ in „Pisma slovenskega turista“.

(Slovensko gledališče.) V predvečer imendne Nj. veličanstva presvetle cesarice Elizabete priredi dramatično društvo v nedeljo dne 18. novembra t. l. slavnostno predstavo. Mesto burke „Gosi in goske“ vzel je odbor za ta večer premijero „Mesto in vas“ na repertoire. Prevod po Charlotti Birch-Pfeiffer-jevi. Kakor se nam poroča izza kulis, obeta biti ta igrokaz jedna najboljših novostij, kar jih vprizori letos dramatično društvo.

(Baron Hein), c. kr. okrajni glavar v Mariboru, dobil je naslov in značaj namestniškega svetnika.

(Nemško šolsko brodovje), ki je sedaj v tržaškem pristanišču, dobilo je iz Berlina povelje, da mora odploviti iz Trsta v Zanzibar. Potoma obišče tudi pristanišče v Reki in Kotoru. — V torek je bil na cesarjevo povelje obed v Miramaru na čast častnikom nemškega brodovja. Pri obedu sta ces. namestnik de Pretis in kontre admiral napila na nemškega in avstrijskega cesarja. Zvečer ob 9. uri je bil pri namestniku „thé dansant“; navzočih je bilo 400 oseb iz najvišjih krogov tržaških. Včeraj so si nemški častniki ogledali loydov arzenal; 5 častnikov in 38 kadetov pa se je odpeljalo v Postojino.

(Izžrebani porotniki za četrto zasedanje) pri ljubljanskem porotnem sodišču, katero se prične dne 10. decembra, so sledeči gospodje: Balič Josip, trgovec z lesom na Vrhniku; Bergant Jak., branjevec v Ljubljani; Blaž Fran, sobni slikar v Ljubljani; Bürger Friderik, komtoarist v Ljubljani; Cerar Franc, hišni posestnik v Blagovici; Dekleva Alojzij, posestnik v Postojini; Detter Fr., trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Doberlet Franc, trgovec s pohištvo in hišni posestnik v Ljubljani; Dolenc Bernard, veleposestnik v Podperji; Gogola Ivan, hišni posestnik in trgovec v Spodnji Šiški; Götzl Leopold, tovarnar v Mlinu; Grajzar Ivan, vinski trgovec v Vodica; Hieng Ernst, trgovec z lesom na Rakeku; Jenko Alojzij, pekovski mojster v Ljubljani; Kavčič Henrik, posestnik in krčmar v Razdrtem; Klauer Jakob, trgovec v Ljubljani; Knez Andrej, posestnik na Viči; Kobal Ivan, posestnik v Gorenjem Logatcu; Kotnik Fran, tovarnar in posestnik na Vrhniku; Malner Henrik, logar v Javorniku; Marinko Andrej, posestnik v Gorenjem Logatcu; Mlekuš Toma, trgovec v Starem Trgu; Petan Martin, trgovec v Kranji; Picolli Gabrijel, lekarnar v Ljubljani; dr. Ivan Pitamic, advokat v Postojini; Pollak Stanislav, hišni posestnik v Postojini; Rus Josip, trgovec v Šent Vidu pri Brdu; doktor Adolf Schaffer, zasebnik v Ljubljani; Schuller Benjamin, posestnik v Kropi; Sevnik Josip, usnjar in hišni posestnik v Ljubljani; Skaberne Avgust, trgovec v Ljubljani; Stöckl Ernest, trgovec v Ljubljani; Svetec Leopold, hišni posestnik na Šutni v Kamniku; Tribuč Jos., posestnik in trgovec na Viči; Urbančič Janko, posestnik graščine Turn pri Kranji, in Žitnik Josip, posestnik v Grospljem. Namestni porotniki so gospodje: Babnik Janez, hišni posestnik; Blaznik Lovro, kramar in hišni posestnik; Klado Martin, trgovski pomočnik; Klemenčič Dragotin, knjigovodja; Kordig Ivan, trgovski vodja; Sedlar Fran, čevljarški mojster; Strel Viljem, hišni posestnik; Škrbine Jakob, čevljar; Velkavrh Pavel, trgovec z moko, vsi v Ljubljani.

(„Perlen aus der oesterr. Vaterlandsgeschichte“) imenuje se zares lična knjižica, obsejajoča 165 strani, katero je povodom cesarjeve štiridesetletnice spisal znani dr. Fr. Proschko v prvi vrsti za mladino. Vsebina se nanaša na posebne vrline in značaje naše cesarske hiše. Knjižico je založil Leon Woerl na Dunaji in stoji 80 kr.

(Knez Bismarek — doctor theologiae.) Povodom službene petdesetletnice je berlinsko vseučilišče imenovalo kanclerja doktorjem prava, pred nekaterimi dnevi pa ga je imenovalo vseučilišče v Giessenu doktorjem bogoslovja. Diploma je tiskana na telečjo kožo. Izročili so mu jo dne 10. novembra, to je v rojstni dan Martina Luthra. S tem je označen politični namen tega nenavadnega odlikovanja.

(Glavni dobitek) italijanskih srečk rudečega križa v iznesku 100.000 lir je zadel čevljar Vaclav Fůko v Pragi. Srečni mož si je kupil srečko na obroke ter mu je podružnica angleške banke že izplačala dobljeno svoto.

(Razpisana) je na c. kr. tehniki v Gradcu za vredne in revne slušatelje Fran-Josipova ustanova letnih 300 gld. v zlatu. Prošnje do 10. decembra vodstvu Najvišjih zakladov na Dunaji.

Telegrami.

Dunaj, 15. novembra. Cesar je imenoval danskega kralja Kristijana polkovnikom-imejteljem pešpolka št. 75 in švedskega kralja Oskarja polkovnikom-imejteljem pešpolka št. 10. — Orožni odsek je končal glavno razpravo ter enoglasno sklenil preiti v nadrobno razpravo. Kot poročevalec je izvoljen grof Friderik Kinsky. — „Vaterland“ piše, da se bo na konec tega meseca napovedani katoliški shod preložil do maja.

Monakovo, 15. novembra. Vojvoda Maks je umrl.

Kodanj, 14. novembra. Nadvojvoda Viljem je došel danes zvečer ter ga je na kolodvoru sprejela kraljeva družina.

Pariz, 14. novembra. Revizijska komisija se je izrekla za to, da se opustita senat in predsedništvo republike.

ROJAKI!

Že mnogokrat poudarjalo se je v naši družbi, kako potrebno in važno bi bilo, da se osnuje podporno društvo za slovenske velikašolce na Dunaji, in storili so se tudi potrebni koraki, da se obistini ta namen.

Slovenski klub na Dunaji je po našega vladarja prevzvišenih mislih skušal uresničiti ta namen o priliki štiridesetletnice Njegovega vladanja; slovenski klub izdelal je pravila, katera so tudi že potrjena.

Ni treba natančneje opisovati nujnosti in važnosti takega društva, saj je znano vsakomu, kako hudo se čisto godi našim velikašolcem, ki niso doma ni podpore, ni uspešnih priporočil.

Ne samo, da si izpodkopavajo zdravje, da morajo duševno delati na vse pretege, da s tem izgubljajo moč in čas za učenje, odpravljajo se tudi na pota, ki jih vodijo od poklica, določenega jim po dovršenih naukih, ter odtezajo na tak način narodnemu delu.

Temu naj opomore naše društvo, varuje naj visokošolca prvi čas bivanja na Dunaji reve in glada, daje naj mu priložnost pridobiti si kako postransko opravilo, ki mu ne jemlje vse delavnosti in časa.

Zavest, da smo s tem ustvarili preblogo, naši narodnosti jako ugodno in nujno potrebno ustanovo, ta zavest osrčuje nas, da stopimo pred Vas.

Prosimo Vas tedaj, da pristopite skoro in obilo temu društvu kot ustanovniki, ali kot redni udje ali podporniki in da pošljete — uvažuj, da društvo počne deliti podporo o štiridesetletnici Nj. Veličanstva, — čim prej vam bode moči svoje doneske pod nadpisom: društvenemu blagajniku gospodu R. Puklu, odvetniškemu koncipijentu, VII. Zieglergasse 65 in Wien.

Ustanovniki plačajo vsaj po 50 gld. enkrat za vselej, pravne osebe (občine, društva, itd.) po 100 gl. — redni udje, to so oni, kateri prebivajo na Dunaji in njegovi okolici po 3 gl. na leto, — podporniki, in to je lahko vsak, vsaj po 5 gl.

Za odbor:

Ivan Navratil.

Jos. Ciperle.

Umrli so:

12. novembra. Terezija Hartman, delavka, 78 let, sv. Petra cesta št. 77, ostarelost.

13. novembra. Martin Pust, tesarjev sin, 19 let, Hradekega vas št. 12, oslabljenje.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	741.7	-4.0	sl svzh.	oblačno		
14. 2. u. pop.	741.4	-1.2	"	sneg	1.1	
9. u. zveč.	744.1	-2.6	"	oblačno	sneg	
Srednja temperatura -2.6° C., za -6.5° pod normalom.						

Izdajatelj: Matija Kolar.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Františkansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

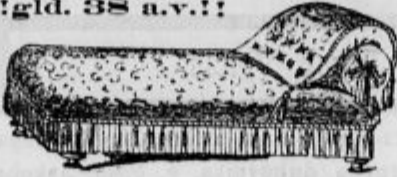
priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče dela v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnathe barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj bolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozameritlivo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzoreci blaga resnim kupcem franco na razpolago. Vsa v mejo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadrazten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franco na zahtevanje.

Slovenski Žepni koledar

za leto 1889

izšel je ter se dobiva v jako lični obliki v **Katol. Bukvarni, pri Jos. Gerberji in J. Giontiniju** komad po 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Knjižica je posebno primerna kot novoletno darilo za kavarne, kojim se dovoljuje primeren rabat. — Razprodajalcem po jako znižani ceni.

Tudi je dobiti v „Katol. Bukvarni“

„Koledar katol. tiskovnega društva v Ljubljani“ za l. 1889,

namenjen zlasti slovenski duhovščini. Med drugim podaja veroučiteljem zapisnik učencev za več nego 400 otrok.

Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo ta krasnozvezani Koledar zastoj; neudom stane 1 gld. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Tuji.

13. novembra.

Pri **Malscu**: Mittler, posestnik, iz Grada. — Kellner, trgovec, z Dunaja. — Pollak iz Budimpešte. — Keiser, Prohaska z Dunaja. — Grabner, potovalec, iz Celovca. — Brezovic, podjetnik, s Hrvatskega.

Pri **Stonu**: baron Apfaltrern, od Križa pri Kamniku. — grčinja Keglevich s Hrvatskega. — Bohacek, Merawetz, Reitmayer, Lewy in Fessl, trgovci, z Dunaja. — Moises, trgovec, iz Slavonije. — Ceipek, ravnatelj, z Dunaja. — Altmann, potovalec, iz Berolina. — Kroll, trgovec, s Tirolskega. — Prašnikar iz Kamnika. — dr. Kaizl z Dunaja. — vitez Trapsia, generalmajor, z Dunaja. — pl. Dobler, pribočnik, z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: dr. L. Fekete z Ogerskega. — I. Kafu, krčmar, iz Pulja. — Brauner, zasebnik, z Dunaja

KATARINA LAH,

Florijanske ulice št. 11

v Ljubljani (2)

izdeluje vsakovrstne vence in šopke za svatbe, svetlice za olepšaro cerkva po nizki ceni in dobro, ter se priporoča pree. duhovščini in slavnemu občinstvu za prav obilna naročila.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe po mogoče nizkej ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastoj in franco.

„Kmetovalec“

je edini slovenski, gospodarški list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi polti. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarške, vinarške in druge članke, gospodarške novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarške svete. „Kmetovalec“, stoji na leto 2 gld., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gld. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse izišle številke tistega letnika.

KMETOVALEC.

„Vrtnar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in spleh vrtinarske članke. „Vrtnar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobé naročniki „Kmetovaleca“ zastoj. (19)

Otvorjenje prodajalnice.

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem na mestnem trgu števil. 19 otvoril dobro založeno

filijalo

z vsakovrstnim manufakturnim, suknenim, platnenim in različnim modernim blagom.

Zahvaljujé se za do sedaj izkazano mi zaupanje nadjam in priporočam se tudi nadaljni podpori v novem podjetji ter zagotavljam, da si bodem cenim. trpežnim blagom, točno in pošteno postrežbo skušal ohraniti in pomnožiti naklonjenost slavnega občinstva.

Spoštovanjem

(2)

Špitalske ulice št. 11. **FRIDERIK SOSS.** Mestni trg števil. 19.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.